

Newsletter

Kancelarii Grabowski i Wspólnicy Kancelaria Radców Prawnych sp.k.
kwiecień 2023 r.

W numerze m.in.:

1. Nowelizacja ustawy o fundacji rodzinnej.
2. Nowelizacja Kodeksu postępowania cywilnego, a sprawy kredytów powiązanych z walutą obcą.
3. Projekt dyrektywy ws. należytej staranności (CSDD).

Z kraju i ze świata ...

NOWELIZACJA USTAWY O FUNDACJI RODZINNEJ

20 kwietnia 2022 roku Prezydent Andrzej Duda podpisał ustawę z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, ustawy o obligacjach, ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw.

Ustawa nowelizuje uchwaloną w styczniu ustawę o fundacji rodzinnej.

Poprzez nowelizację ustawodawca wprowadził zapisy uatrakcyjniające opodatkowanie dla beneficjentów oraz uszczelniające jej opodatkowanie na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych.

1. W przypadku wypłaty świadczeń na rzecz beneficjenta należącego do I lub II grupy podatkowej w myśl ustawy o podatku od spadków i darowizn stawka podatku dochodowego od osób fizycznych wyniesie 10% - a nie jak to było w pierwotnym brzmieniu ustawy 15%.
2. Ustawodawca rozszerzył katalog czynności skutkujących koniecznością zapłaty podatku. Na wzór ryczaftu od dochodu spółek wprowadził także w ramach funkcjonowania fundacji rodzinnej kategorię „ukrytych zysków”. „Ukrytymi zyskami” są wyszczególnione w ustawie rodzaje transakcji pomiędzy fundacją rodzinną a fundatorem, beneficjentem lub podmiotem z nim powiązaniem, skutkujące transferem środków z fundacji do ww. Opodatkowane będą w szczególności:
  - odsetki, prowizje, wynagrodzenia i inne opłaty od jakiegokolwiek rodzaju pożyczki udzielonej fundacji rodzinnej przez beneficjenta, fundatora lub podmiot powiązany z beneficjentem, fundatorem lub fundacją rodzinną;
  - darowizny lub inne nieodpłatne świadczenia otrzymane z fundacji rodzinnej,
  - świadczenia na rzecz beneficjenta, fundatora lub podmiotu powiązanego z beneficjentem, fundatorem lub fundacją rodzinną z tytułu m.in.: usług doradczych, prawnych, zarządzania;

- pożyczki udzielone beneficjentowi, które nie zostały zwrócone,
- pożyczki udzielone przez fundację rodzinną beneficjentowi na okres co najmniej 10 lat albo na okres krótszy niż 10 lat, jeżeli ostateczny termin obowiązywania umowy wyniósł co najmniej 10 lat;
- rozliczenia transakcji odbiegając od cen rynkowych.

Ponadto na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych:

1. wprowadzono utratę zwolnienia z CIT w sytuacji, gdy fundacja rodzinna w organizacji w okresie 6 miesięcy nie uzyska wpisu do rejestru fundacji,
2. podmioty otrzymujące środki z fundacji rodzinnej wyłączą je spod reżimu art. 15c CIT (kosztów finansowania dłużnego),
3. doprecyzowano, iż fundacja rodzinna utraci zwolnienie z CIT do przychodów uzyskanych z najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, której przedmiotem jest przedsiębiorstwo, zorganizowana część przedsiębiorstwa lub składniki majątku służące prowadzeniu działalności przez beneficjenta, fundatora lub podmiot powiązany z fundacją rodzinną, beneficjentem lub fundatorem, przy czym wielkość udziałów i praw w podmiotach powiązanych, wynosi co najmniej 5 %.

Nowelizacja wejdzie w życie 22 maja 2023 roku.

NOWELIZACJA KODEKSU POSTĘPOWANIA CYWILNEGO, A SPRAWY KREDYTÓW POWIĄZANYCH Z WALUTĄ OBCĄ

Przed 7 listopada 2019 r. kredytobiorcy mogli składać swoje pozwy do sądów właściwych ze względu na siedzibę banku. Po tej dacie funkcjonowała właściwość przemienna wynikająca z art. 30 k.p.c. oraz art. 37² k.p.c., które dawały możliwość wytoczenia powództwa przed sąd właściwy dla siedziby banku, ale także przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania kredytobiorcy (powoda).

31 marca 2023 r. w **Dzienniku Ustaw** została opublikowana **ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Zasadniczo nowe przepisy wejdą w życie 1 lipca 2023 r., nie mniej jest kilka wyjątków. Jednym z nich jest przepis, który wszedł w życie z dniem 15 kwietnia bieżącego roku i który bezpośrednio dotyczy kredytobiorców posiadających kredyty indeksowane lub denominowane do waluty obcej w brzmieniu:**

„Art. 18 1. W okresie 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego przepisu powództwo konsumenta o roszczenie związane z zawarciem umowy kredytu waloryzowanego, denominowanego lub indeksowanego do waluty innej niż waluta polska, w tym o ustalenie istnienia lub nieistnienia wynikającego z niej stosunku prawnego, o ustalenie bezskuteczności postanowień tej umowy lub o zwrot świadczeń związanych z jej zawarciem, wytacza się wyłącznie przed sąd, w którego okręgu powód ma miejsce zamieszkania.

2. Przelew wierzytelności związanej z zawarciem umowy, o której mowa w ust. 1, nie wpływa na właściwość sądu określoną w tym przepisie. Pozew zawiera oznaczenie miejsca zamieszkania konsumenta.”

Przepis ten w praktyce odbiera zatem kredytobiorcom na 5 lat możliwość skorzystania przy kierowaniu powództwa przeciwko bankowi z właściwości przemiennej. Kredytobiorcy mogą obecnie składać pozwy **wyłącznie w sądach właściwych ze względu na swoje miejsce zamieszkania.**

Głównym celem wprowadzonej zmiany jest niewątpliwie konieczność zmniejszenia obciążenia sądów warszawskich, które z racji umiejscowienia większości siedzib głównych banków, jako **pierwsze zajmowały się problematyką spraw kredytów powiązanych z walutą obcą i z racji swojego największego doświadczenia orzeczniczego w tej tematyce były zdecydowanie najczęstszym wyborem miejsca składania pozwów przez kredytobiorców.** Dotyczy to w szczególności utworzonego specjalnie do rozpoznawania spraw z zakresu kredytów indeksowanych i denominowanych do waluty obcej XXVIII Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Warszawie, który zapoczątkował działalność 1 kwietnia 2021 r. Według danych na koniec marca od początku bieżącego roku do wydziału tego skierowano blisko 6 tys. nowych pozwów, a od początku jego funkcjonowania ponad 42 tys.

Wśród innych zmian w procedurze cywilnej, które wejdą w życie 1 lipca 2023 r., a na które należy również zwrócić uwagę w kontekście spraw **kredytów powiązanych z walutą obcą, jest niewątpliwie wycofanie** tzw. „zażaleń poziomych”. Zmiana ta jest szczególnie istotna z punktu widzenia kredytobiorców, którzy podjęli decyzję o sformułowaniu wniosku o zabezpieczenie swoich roszczeń. Obecnie zażalenia na postanowienia wydane w przedmiocie tych wniosków rozpoznaje inny sędzia tego samego wydziału sądu. Po wprowadzonej zmianie zażalenia będą rozpoznawane przez sądy drugich instancji, przykładowo dla wspomnianego XXVIII Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Warszawie sądem właściwym dla rozpoznania zażalenia będzie Sąd Apelacyjny w Warszawie.

PROJEKT DYREKTYWY WS. NALEŻYTEJ STARANNOŚCI (CSDD)

Projekt dyrektywy ds. należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDD) został ogłoszony przez Komisję Europejską w dniu 23 lutego 2022 r. Co istotne, modyfikuje on kryteria znacznie ograniczając zakres oddziaływania przepisów o przestrzeganiu zasad zrównoważonego rozwoju (tzw. ESG).

Nadal trwają prace nad nim w Parlamencie Europejskim (PE). Po przyjęciu przez PE projekt trafi do Rady Europejskiej. Po jej ostatecznym zatwierdzeniu państwa członkowskie w terminie dwóch lat będą obowiązane na jej wprowadzenie do krajowego systemu prawnego.

Należyta staranność (due dilligence) to wedle CSDD odpowiednie środki, które spółka powinna zastosować w sposób współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków, a do których przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp, z uwzględnieniem szczególnych okoliczności indywidualnych, biznesowych-relacyjnych i sektorowych (ekonomiczna racjonalność).

Due dilligence należy rozumieć jako zobowiązanie należytej staranności przede wszystkim w zakresie dostosowania systemu zarządzania ryzykiem i compliance. CSDD obejmuje nie tylko środki prewencyjne, w odniesieniu do potencjalnych ryzyk, ale stanowi także środki zaradcze w przypadku ich materializacji, w szczególności odpowiedzialność odszkodowawczą przedsiębiorców.

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do przedsiębiorstw, które utworzono zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego, a ramy jej stosowania wyznaczono dla trzech grup dużych przedsiębiorstw:

- I grupa – spółka zatrudniająca przynajmniej 500 pracowników oraz generująca globalne przychody netto ze sprzedaży w wysokości 150 mln EUR.
- II grupa – spółki z wrażliwych branż (tekstylna, rolnictwo, rybołówstwo, sektor wydobywczy) zatrudniająca 250 pracowników oraz generujące globalne przychody netto ze sprzedaży w wysokości 40 mln EUR.
- III grupa - przedsiębiorstwa spoza UE według w/w kryteriów, ale jedynie w odniesieniu do przychodów netto ze sprzedaży w UE.

Nałożony zostanie na spółki obowiązek dołożenia należytej staranności w odniesieniu do stałych relacji biznesowych oraz przeciwdziałania niekorzystnym skutkom dla środowiska naturalnego i poszanowania praw człowieka.

Stale relacje biznesowe to takie, co do których spółka spodziewa się, że będą trwałe, ze względu na ich intensywność lub czas trwania, i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha wartości przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwo nie ponosi odpowiedzialności za brak zapobieżenia szkodzie na poziomie pośrednich relacji biznesowych ani za niezaprzestanie wyrządzania szkody, jeśli zawierało umowy kaskadowe i stosowało zapewnienia umowne oraz wprowadziło środki sprawdzające ich przestrzeganie, chyba że ze względu na okoliczności sprawy nie można było racjonalnie oczekiwać, że podjęte działania, w tym w zakresie sprawdzania zgodności, będą wystarczające dla zapobiegnięcia lub zgładzenia niekorzystnych skutków.

Obowiązek należytej staranności obejmuje zarówno identyfikację rzeczywistych jak i potencjalnych niekorzystnych skutków. Jeżeli nie da się im zapobiec, przedsiębiorstwo jest

obowiązane do podjęcia odpowiednich środków, ograniczenia a nawet zerwania danych relacji.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PC0071&from=EN>

Z kraju – w ramach rządowego programu uczniowie klas IV mają otrzymać na własność nieodpłatnie laptopy.

Ze świata – we Francji dzieci do 13 roku życia nie będą mogły założyć konta m.in. na Facebooku, Instagramie czy TikToku, a nastolatki między 13 a 15 rokiem życia będą musiały uzyskać zgodę prawnych opiekunów. Platformy społecznościowe będą musiały weryfikować czy wiek użytkownika podczas rejestracji jest prawdziwy. Służyć temu będzie narzędzie certyfikowane przez francuski organ regulacyjny.

Newsletter przygotowany jest przez zespół Kancelarii Grabowski i Wspólnicy Kancelaria Radców Prawnych sp.k. z siedzibą w Warszawie, ul. Bagno 2 lok. 71, 00-112 Warszawa. Firma wpisana jest do rejestru przedsiębiorców KRS przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000467341, REGON: 146768660, NIP: 5252558402 i nie stanowi oferty w rozumieniu kodeksu cywilnego, informacji handlowej ani doradztwa prawnego. Jeżeli nie chcesz otrzymywać Newslettera [możesz się wypisać](#).

Redaktor prowadząca: Radca Prawny Luiza Kwaśnicka, Redaktor graficzna: Ewelina Sobolewska.